

TIL O'RGANISHNING PRODUKTIV KO'NIKMALARIDA AUTENTIK MATERIALLARNING AHAMIYATI

*M. Abduraxmonov*¹

Annotatsiya:

Ushbu tezis til o'rganishda produktiv ko'nikmalarni rivojlantirishga qaratilgan autentik materiallarning roli haqida umumiy ma'lumot beradi. Gazetalar, jurnallar, veb-saytlar va ijtimoiy tarmoqlardagi postlar kabi autentik materiallar o'quvchilarning nutq va yozish qobiliyatini oshirish uchun zarurdir. O'quvchilarni real dunyo tiliga kontekstda ochib berish orqali autentik materiallar so'z boyligini boyitish, madaniy tushunishni rivojlantirish, tilning tuzilishi va autentik muloqotiga hissa qo'shadi. Autentik materiallarni til o'rganish faoliyatiga kiritish sezilarli tarzda tilda faol muloqot va o'zaro ta'sirga yordam beradigan qiziqarli va mazmunli vazifalarni yaratishi mumkin. Bundan tashqari, texnologiya har doimigidan ham dunyo bo'ylab autentik materiallarga foydalanishni osonlashtirdi va turli formatlarda resurslarni taqdim etdi. Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, autentik materiallar til o'rganishda produktiv ko'nikmalarni rivojlantirish uchun muhimdir va o'quvchilarni real dunyo muloqotiga tayyorlashda asosiy manba hisoblanadi.

Kalit so'zlar: autentik materiallar, til o'rganish, produktiv ko'nikmalar, nutq, yozish, so'z boyligini boyitish, madaniy tushunish, til tuzilishi, aloqa, texnologiya

doi: <https://doi.org/10.2024/qx7gyn86>

Autentik materiallar til o'rganishda asosiy vazifani bajaradi va nutq va yozish kabi produktiv ko'nikmalarni rivojlantirish uchun zarur hisoblanadi. Autentik materiallar tilda so'zlashuvchilar uchun yaratilgan va til o'rganuvchilar uchun maxsus mo'ljallangan materiallar hisoblanadi. Ular gazetalar, jurnallar va kitoblardan reklamalar, veb-saytlar va ijtimoiy tarmoqlardagi xabarlarini o'z ichiga olishi mumkin. O'quvchilar autentik materiallardan foydalanganlarida, ular kontekstda autentik xorijiy tili bilan shug'ullanishlari mumkin, bu ularning til ko'nikmalarini sezilarli darajada oshirishiga yordam beradi [1, 45]. Produktiv ko'nikmalarni rivojlantirishga yordam beradigan autentik materiallarning ba'zi usullari quyida keltirilgan:

1. Lug'at boyligini boyitish: Autentik materiallar o'quvchilarni hayotiy vaziyatlarda qo'llaniladigan lug'atning keng doirasini ochib beradi. Bu ularning so'z boyligini kengaytirishga va xorijiy tilda so'zlashuvchilar tomonidan keng tarqalgan muloqot iboralari, idiomalar va birikmalar bilan tanishishga yordam beradi.

2. Madaniy tushuncha: Autentik materiallar o'rganilayotgan tilning madaniyati, urf-odatlar va an'analar haqida tushuncha olishga, o'quvchilarga til qo'llanilayotgan madaniy kontekstni tushunishga yordam beradi. Bu ularning hayotiy vaziyatlarda produktiv va to'g'ri muloqot qilish qobiliyatini sezilarli darajada oshirishi mumkin.

3. Til tuzilishi: Autentik materiallar bilan tanishish o'quvchilarga xorijiy tilda grammatika, sintaksis va jumla tuzilishining amaliyotda ishlatilishini kuzatish imkonini

---

¹ *Abduraxmonov M.M., SamDCHTI talabasi*

beradi. Bu ularga til qoidalarini o'zlashtirishga yordam beradi va grammatik jihatdan gaplarni to'g'ri tuzish qobiliyatini oshiradi.

4. Autentik muloqot: Autentik materiallar o'quvchilarga muloqot jarayonida tildan qanday foydalanilishining amaliy misollarini beradi. Bu turli kontekstlarda produktiv muloqot qilish uchun misollarni taqdim etish orqali ularning nutq va yozish qobiliyatlarini rivojlantirishga yordam beradi[2, 75].

Autentik materiallarni til o'rganish faoliyatiga kiritish o'quvchilar uchun juda foydali bo'lishi mumkin. O'qituvchilar xorijiy tilda faol muloqot qilish va o'zaro ta'sirga yordam beradigan qiziqarli va mazmunli mashg'ulotlarni yaratish uchun autentik materiallardan foydalanishlari mumkin. Masalan, o'quvchilardan yangilik maqolasini tahlil qilishni, ijtimoiy tarmoqdagi postga javob yozishni yoki autentik matnda muhokama qilingan dolzarb masala asosida munozaraga kirishishni so'rash mumkin[3, 73]. Bundan tashqari, texnologiya butun dunyo bo'ylab autentik materiallarga kirishni har qachongidan ham osonlashtirdi. Internet yordamida o'quvchilar turli formatdagi, masalan, podkastlar, videolar va onlayn maqolalar kabi ko'plab autentik manbalardan foydalanishlari mumkin, ulardan til o'rganishda tajribasini oshirish uchun keng miqyosda foydalanish mumkin[4, 102].

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, til o'rganishda produktiv ko'nikmalarni rivojlantirish uchun autentik materiallarning o'rni muhim hisoblanadi. Ular o'quvchilarga real hayot tilini kontekstda o'rganishni ta'minlaydi, ularning so'z boyligini boyitadi, madaniy tushunchalarini chuqurlashtiradi va umumiy tilni bilish darajasini oshiradi. Autentik materiallarni til o'rganish faoliyatiga integratsiyalash orqali o'qituvchilar o'quvchilarni real dunyo muloqotiga tayyorlaydigan yanada chuqurroq va produktiv o'quv muhitini yaratishi mumkin.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

- [1]. Brown, H. D. (2007). *Principles of language learning and teaching (5th ed.)*. Pearson Education. 45-p
- [2]. Kurbanova.D.Sh., *Chet tilini egallashda bilim darajasini aniqlashning yangi me'yorlari: Pedagogika. - J., 2021, 6-son, 75-bet.*
- [3]. Larsen-Freeman, D., & Anderson, M. (2011). *Techniques and principles in language teaching (3rd ed.)*. Oxford University Press. 73-p
- [4]. Nation, I. S. P. (2001). *Learning Vocabulary in Another Language*. Cambridge University Press. 102-p
- [5]. Шомуродова Ш. Роль инновационных технологий в широкомасштабной реформации образовательного процесса //Иностранная филология: язык, литература, образование. – 2018. – Т. 3. – №. 2 (67). – С. 30-33.
- [6]. Jahonovna S. S., Avazbekovna I. M. *The importance of terminology in the study of specialized language //Science and innovation. – 2024. – Т. 3. – №. Special Issue 19. – С. 279-282.*
- [7]. Jahonovna S. S. *Features of semantic and stylistic transformations of stable word combinations // International Journal of Early Childhood Special Education. – 2022. – Т. 14. – №. 7.*